

EKOLOŠKI DAN

Planet, ki ne raste...

Predavateljica: Lučka Kajfež Bogataj

Mentorica: Polona Konec

Dijakinja: Nika Kovačič, 1.E

1. UVOD

Sama sem imela priložnost prebrati knjigo, od raziskovalke na področju meteorologije in klimatologije; gospe Lučke Kajfež Bogataj. Knjiga je zelo poučna in hkrati zanimiva, predvsem na področjih, kot so: negotova usoda morskega življenja, kako smo reševali ozonsko plast, pomen tal, rodovitnost tal, podnebje je dragocen naravni vir ipd. Z največjim veseljem sem se poglobljala v snov iz knjige.

2. VSEBINA PREDAVANJA

Na začetku nam je znanstvenica povedala nekaj na splošno o zgodovini in prihodnosti. Prihodnost smo delili na tri dele in sicer: prihodnost 1 (ki se je bojimo), prihodnost 2 (ki jo pričakujemo) in prihodnost 3 (ki si jo želimo, za katero se lahko borimo). Pogovarjali smo se o tem kaj nam danes grozi »Ne gre le za to, da nimamo odgovorov na probleme, celo nimamo jasne predstave o tem, kaj so problemi.« (Slavoj Žižek)

Nekaj je povedala o svetu v katerem živimo in si razložili, koliko ljudi nima osnovnih potreb za življenje; in da vsako uro izumrejo 3 živalske vrste (1000x hitreje kot brez prisotnosti človeka).

S pomočjo znanstvenice smo raziskovali kaj in kako vpliva na uničenje Zemlje:

- ✓ Prevelika rast rabe virov
- ✓ Naraščanje in neenakost prebivalstva
- ✓ Ekosistemske izgube
- ✓ Zgrešen ekonomski model
- ✓ »presenečenja«
- ✓ Podnebne spremembe

Sprememba kulture in okolje 3 velike spremembe:

1. Kmetijska revolucija – začela pred 10 – 12 tisoč leti
2. Industrijska revolucija – pred 150 leti
3. Informacijska in globalizacijska revolucija – pred 50 leti

Na Zemlji nas je vse več in tudi drugače živimo kot pred 200 leti...:

- ✓ Prebivalstvo
- ✓ Zajezitve rek
- ✓ Telefoni
- ✓ Mednarodni turizem
- ✓ Poraba gnojil ipd.

Gospodarska rast, ovrednotena z BDP, trenutno temelji na linearnem gospodarskem modelu.

Kakšne so planetarne meje?

- ✓ Podnebne spremembe
- ✓ Tanjšanje ozonske plasti
- ✓ Zakisanje oceanov
- ✓ Globalna raba sladke vode
- ✓ Kemijsko onesnaževanje
- ✓ Raba tal...

V zadnjih 100 letih je na kopnem več sušnih razmer.

Po odmoru smo si ogledali kazalnik letne višine padavin; spremembe temperature zraka in padavin do konca stoletja; globalno rabo pitne vode.

KOLIKO VODE RABIMO NA DAN?

Velika večina dijakov je mislila na 150 litrov, a smo se zelo všteli. Povprečen Evropejec rabi 4000 do 5000 litrov vode na dan.

Nato pa smo se spraševali »Kakšne izbire torej imamo?«, če naštejemo:

- ✓ Klimatske naprave
- ✓ Tehnični sneg
- ✓ Bio – goriva
- ✓ Oboroževanje

NECELOVITEJŠE REŠITVE

- ✓ Nič zavržene hrane
- ✓ Več hrane rastlinskega izvora
- ✓ Manj potrošništva
- ✓ Varčevanje z vodo in energenti
- ✓ Izobraževanje, nematerialna rast

CELOVITEJŠE REŠITVE

Moje mnenje je, da bi lahko še kdaj povabili k sodelovanju kot tudi ga. Kajfež Bogataj, kot tudi druge znanstvenike. Upam, da bo še dosti priložnosti spoznati znanstvenike in druge.

KAJFEŽ BOGATAJ, Lučka¹

Maturirala je na Gimnaziji v Kranju. Leta 1980 je diplomirala na Naravoslovno-tehniški fakulteti v Ljubljani, se zaposlila na Biotehniški fakulteti, kjer je leta 1989 doktorirala. Postdoktorsko je študirala v ZDA in na Švedskem.

Je redna profesorica na Oddelku za agronomijo Biotehniške fakultete v Ljubljani. Od leta 1996 vodi Center za bio meteorologijo na Biotehniški fakulteti in je predstojnica Katedre za agrometeorologijo. Predava tudi študentom fakultete za matematiko in fiziko.

Področje njenega raziskovanja so podnebne spremembe in njihov vpliv na rastlinsko pridelavo v Sloveniji ter možnosti blažitev in prilagoditev v različnih področjih gospodarstva.

Vodi tako nacionalne kot mednarodne znanstvene projekte.

Objavila je okrog 90 znanstvenih in več kot 400 strokovnih in poljudnih člankov, ter leta 2008 knjigo Kaj nam prinašajo podnebne spremembe.

Od leta 2002 do 2008 je bila članica Mednarodnega odbora za spremljanje podnebnih sprememb pri OZN (IPPC), ki je leta 2007 (skupaj z Alom Goreom) prejel Nobelovo nagrado za mir. Od leta 2006 pa tudi članica komiteja Globalnega klimatskega opazovalnega sistema (GCOS) pri svetovni meteorološki organizaciji (WMO).

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije ji je leta 2008 podelila nagrado roža mogota za zasluge pri razbijanju stereotipov o ženskih in moških poklicih in za vzpodbudo mladim ženskam pri odločitvi za znanstvene in tehnične poklice. Istega leta je dobila tudi nagrado glavnega mesta Ljubljane za vrhunske znanstvene dosežke na področju klimatskih nihanj in njihovih posledic za življenje na planetu.

¹ Zdi se mi pomembno, da omenimo tudi in okoljevarstvenico in znanstvenico